

JAARBERICHT
ZELDZAME RASSEN IN 2020

Resultaten Stichting Zeldzame Huisdierrassen

WOORD VAN DE VOORZITTER

Ook voor de SZH was 2020 het jaar van Corona. Daarbij en daardoor hebben we met zijn allen de vele voordelen van online en social media kunnen beleven op een manier zoals we er ons in gewone tijden niet van bewust zouden zijn geweest. In de (nabije) toekomst zal het belang hiervan alleen maar groter worden. Willen we de jongere generaties enthousiast krijgen voor al ons mooie levende erfgoed, dan zullen we ze ook via "hun kanalen" moeten proberen te bereiken. Onze website willen we nog mooier en up-to-date maken en daarnaast de rasverenigingen ondersteunen in het zich presenteren naar bestaande en nieuwe leden en geïnteresseerden.

Zelf maak ik thuis ook al actief gebruik van Facebook en Instagram om foto's en filmpjes van onze bijzondere dieren te delen (zie "landgoed 't Heijk"). Aan de vaak vele en positieve reacties durven we af te lezen dat er veel waardering is voor ons werk en hobby.

In 2021 gaat SZH verder in gesprek om via het toekomstig Europese Landbouwbeleid ondersteuning te realiseren voor het in stand houden van Nederlandse rassen. In overleg met ministerie en samen met CGN gaan we vol voor het behoud van ons unieke levend erfgoed.

Gerrit Tacke Voorzitter SZH

**"Jongere generaties
geven
de zeldzame rassen
toekomst."**

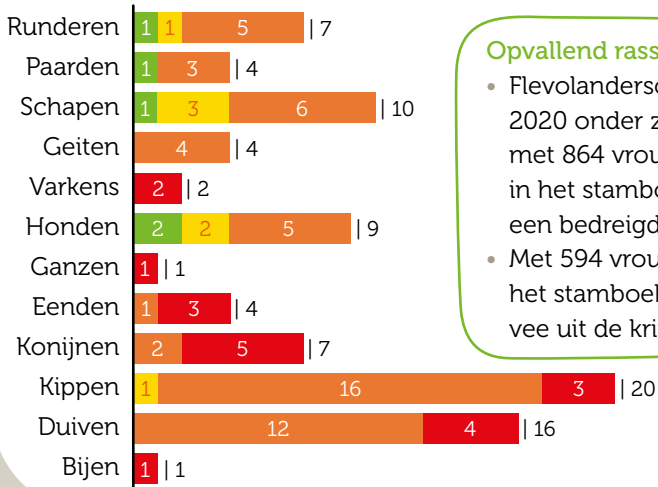

DE ZELDZAME RASSEN IN 2020

Status* van de rassen in 2020

* Op basis van het aantal vrouwelijke fokdieren die zijn ingeschreven bij de stamboeken

Normaal Kwetsbaar Bedreigd Kritiek | Totaal=85

Opvallend rassennieuws:

- Flevolanderschaap is sinds 2020 onder zorg van SZH, met 864 vrouwelijke fokdieren in het stamboek heeft het ras een bedreigde status.
- Met 594 vrouwelijke fokdieren in het stamboek is Fries Roodbont vee uit de kritieke status.

“Dit jaar heeft veel goeds voor het ras en de vereniging gebracht en vooral de ledengroei van 23% springt in het oog. De houding van de Nederlandse KI-organisaties is ook sterk veranderd in positieve zin.”

“Het ras heeft het in zich, het is nog steeds een wereldras waarvan de belangrijkste fokpopulatie zich in Nederland bevindt.”

Jan van Berkum, voorzitter
Vereniging Fries Hollands vee

ONDERSTEUNING RASORGANISATIES

Wet- en regelgeving

- In 2020 is het Paraplubestand leidend geweest voor het geven van de **dierpremie voor melkgevende zeldzame koeien**. Het **Paraplubestand** is opgezet om **dieren van de zeldzame rassen** herkenbaar te maken in het nationale registratiesysteem (I&R) en zo mogelijke bescherming te bieden in geval van besmettelijke dierziekte uitbraak.
- Veehouders die hun zeldzame melkkoeien op juiste manier hadden aangemeld (uitgezonderd MRIJ) hebben een bijdrage van de overheid gekregen van **150 euro per koe** over 2019.
- Voor dubbeldoel runderen van de zeldzame kleurslagen Witrik, Baggerbont en Vaal is het **registratieprotocol voor het Dubbeldoelregister** goedgekeurd door het ministerie van LNV. Ook het **protocol voor varkens** is goedgekeurd. Deze dieren kunnen nu worden opgenomen in het paraplubestand.

Aantal dieren gevlagd in het **PARAPLUBESTAND**

januari	2019	2020	2021
 geit	1.527	1.649	1.792
 schaap	4.290	5.334	5.262
 rund	9.409	10.438	11.052

Foktechnische ondersteuning

- De Nederlandse Bonte Bentheimer landvarken vereniging is ondersteund met het **herinrichten van hun stamboekregistratie**. Hierbij is ook gekeken naar de toegankelijkheid voor dierhouders om hun dieren te registreren.

Voorlichting en advies

- Samen met Centrum voor Genetische bronnen Nederland (CGN), Wageningen University & Research organiseerde SZH twee online thema-avonden, één over DNA-informatie en één over inteelt. Presentaties zijn opgenomen en online beschikbaar op www.fokkenmetverstand.nl.

ERKENDE LEVEND ERFGOED CENTRA

- 61x fokcentra
- 18x educatieve centra
- 21x zeldzaamLEKKER centra
- 3x in 2020 erkende centra

RASSEN DIE PASSEN IN DUURZAME LANDBOUW

OER-HOLLANDS RUNDVEE

DÉ KOE VAN DE TOEKOMST

FRIES-HOLLANDS VEE

BRANDRODE RUND

GRONINGER BLAARKOP

LAKENVELDER RUND

FRIES ROODBONT VEE

WITRIK

MAAS-RIJN-IJSELVEE (MRIJ)

Samenwerkingsovereenkomst
met Herenboeren Nederland

HERENBOEREN
SAMEN DUURZAAM VOEDSEL PRODUCEREN

BIOBEURS
De biologische vakbeurs

Promotie van de rassen
op de Biobeurs

De Wetenschapswinkel voerde een verkenning uit naar de kenmerken van zeldzame rassen relevant voor agro ecologische landbouw.

Kenmerken van de dubbeldoel rundveerassen worden verder onderzocht in het door SZH aangevraagde onderzoeksvorstel 'fokdoelen en rundveerassen voor natuurinclusieve kringlooplandbouw' dat we toegekend hebben gekregen en waar we in 2021 mee zullen starten.

ORGANISATIE EN COMMUNICATIE

Educatie

- Koeienspel is vernieuwd en aan 25 nieuwsbrieflezers gegeven
- 2 Gastlessen zeldzame rassen en fokkerij aan MBO-onderwijs
- Stagebegeleiding en begeleiding studentenonderzoek
- Nieuwe kleurplaat Fries-Hollandse koe

In contact met

58.460 website bezoekers

831 nieuwsbriefontvangers

2.036 facebook volgers

384 twitter volgers

Gedeelde kennis en netwerk

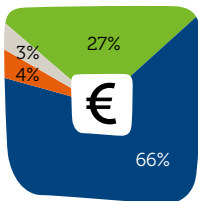
- Kinderprogramma Het Klokhuis
- Kinderprogramma Beestenbrigade
- TV programma BinnensteBuiten
- Advies op maat over inzet en aanschaf van zeldzame rassen

Baten 2020

€ 120.783,-

donaties en sponsoring

overige baten
baten uit
fondswerving

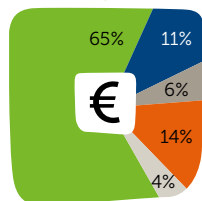

— basis-subsidie overheid

Bestedingen 2020

voorlichting en advies

€ 115.794,-

— foktechnische ondersteuning
— wetgeving en lobby
— kantoor en administratie
— investering strategie

SZH is door de Belastingdienst aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling.

SZH

VOOR LEVEND ERFGOED

Stichting Zeldzame Huisdierrassen (SZH) zet zich in voor het behoud van zeldzame oorspronkelijke Nederlandse boerderij- en huisdierrassen en hun diversiteit.

Dit doen we enerzijds door houders van deze lokale rassen te ondersteunen in het houden en verwaarden van en het fokken met hun dieren. En anderzijds door de rassen en hun kwaliteiten te promoten bij het brede publiek.

In de activiteiten:

- is de SZH **aanjager van initiatieven** die bijdragen aan de instandhouding van de rassen **en verbinder** tussen de verschillende rasorganisaties, individuele houders en geïnteresseerden die daarmee bezig zijn;
- **bevordert** de SZH **kennisuitwisseling** over de oorspronkelijke rassen en hun betekenis voor ons landschap en over het benutten van deze genetische diversiteit voor onze voedselzekerheid;
- **promoot** de SZH de functies die de rassen kunnen hebben in landbouw en natuurbeheer, educatie, recreatie, zorg, hobby of sport;
- **honoreert** de SZH ambassadeurs en voorbeeldhouders die één of meerdere van deze aspecten in de praktijk brengen met een erkenning;
- **lobbys** de SZH voor passende wet- en regelgeving voor het houden van en fokken met deze rassen.

Colofon

Jan Smit Dierenbeeldbank (Brabanter kippen op de voorpagina), Otto Kalkhoven (Koeien van Jelle),

Niels Kerstes (kleurplaat), Jan van Berkum (Ras van het jaar), De Lynx, SZH

Tekst: SZH - Vormgeving en infographics : Studio Ilva - szh.nl